

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Febr. 1885, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 3,
öfver förslag om underdånig skrifvelse angående ändring i
Kongl. kungörelsen den 11 September 1877 om fortsättnings-
skolor.*

Inom Andra Kammaren har Herr *J. Bengtsson* i motionen N:o 56 föreslagit: »att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla det Kongl. Maj:t täcktes meddela sådan ändring i Kongl. kungörelsen den 11 September 1877 angående fortsättningsskolor, att dels stadgandet om att hafva med goda vitsord genomgått föregående afdelningars i folkskolan kurser något mildras, och dels att det må stå skolråden fritt att i samråd med distriktets folkskoleinspektör indela tiden på sätt, som för hvarje fortsättningsskola kan anses lämpligast.»

Den motivering, med hvilken motionären försett sitt förslag, rör uteslutande dettas senare del. Någon grund för förslaget om mildrande af vilkoret för inträde i fortsättningsskolan anföres icke, lika litet som något nämnes i fråga om syftet för den önskade mildringen. Utskottet har vid sådant förhållande icke kunnat förstå annat än att motionären med denna del af sitt förslag blott afsett att bereda inträde i fortsättningsskolan för lärjungar, hvilka *icke* hafva med *goda* vitsord genomgått de föregående afdelningarnas lärokurser.

Då emellertid en sådan »mildring» icke skulle kunna genomföras, utan att fortsättningsskolans egentliga, i sjelfva dess benämning angifna bestämmelse vedervågades, undervisningen derinom i följd af lärjungarnes

ojemna kunskapsmått sönderbrötes och det åsyftade arbetsresultatet förfe-
lades, finner sig Utskottet böra hemställa,

att hvad motionären rörande mildring af villkoren
för inträde i fortsättningsskola i motionens förra del
anfört, må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Hvad deremot angår motionens senare del, anser Utskottet berörda
fråga vara förtjent af all uppmärksamhet. Då vid 1882 års riksdag samma
fråga förevar till behandling, omförmäldes i då väckta motionen, liksom i
vederbörande Utskotts deröfver afgifna utlåtande, att Lunds stifts allmänna
folkskoleläraremöte den 30 December 1881 genom utsedde komiterade till
Kongl. Maj:t ingifvit en petition i alldeles enahanda syfte. I petitionen
anfördes, hurusom det af inemot 600 folkskolans lärare, lärarinnor
och vänner bevistade mötet bland andra frågor öfvervägt äfven den, hvar-
för fortsättningsskolan inom stiftet vunnit så ringa framgång; och hade
såsom hufvudsakligaste skälet angifvits »svårigheten att med afseende å
tidsindelningen så ordna detta slags skolor på landsbygden, att de komme
i full öfverensstämmelse med föreskrifterna i Kongl. kungörelsen den 11
September 1877». På grund deraf blef petitionen besluten.

Med afseende å tiden för fortsättningsskolas hållande stadgas i nyss-
nämnda Kongl. kungörelse bland de allmänna grunder, hvilkas iakttagande
förutsatts för erhållande af statsbidrag, att på landsbygden den årliga
undervisningstiden skulle uppgå till minst sex veckor med trettio timmars
undervisning i hvarje vecka, hvilken undervisningstid antingen finge fortgå
i en följd eller fördelas på två terminer, och i städerna, der fortsatt
undervisning lämpligast meddelades i aftonskola, till så många lärotimmar,
som svarade mot ofvannämnda tid. Då det ju icke härmed vore förnekadt,
att ej under i öfrigt likartade förhållanden samma anordning, som förklar-
ades lämpligast för städernas fortsättningsskolor, äfven kunde lämpa sig
för landsbygd, t. ex. i större byar och å fiskelägen; då ej blott inom
Lunds stift, utan äfven i öfriga delar af landet platser funnos, der fort-
sättningsskolan utan men kunde anordnas såsom aftonskola, och då, der
så vore fallet, lika förhållanden borde betinga lika rätt; då vidare far-
hågan att skolråden vid indelandet af undervisningstiden kunde förbise
hvad läraren utan öfveranstängning vore i stånd att åtaga sig, motväg-
des af den betryggande föreskriften i förslaget, att beslut i dessa fall
skulle fattas i samråd med distriktets folkskoleinspektör, hvilken redan
af sin instruktion vore tillförbunden att utverka rättelse i hvarje anord-
ning, som förbisåge den öfriga undervisningens ostörda gång — tillstyrkte

Utskottet bifall till förslaget, hvilket ock af Andra Kammaren i plenum den 15 Maj med 131 röster mot 29 godkändes. Men då dess behandling af Första Kammaren icke medhanns, förföll frågan för det årets riksdag.

Nu föreliggande motion upptager den å nyo. Senare och synbarligen hufvudsakliga delen af motionärens förslag afser att åstadkomma sådan ändring i bestämmelserna i Kongl. kungörelsen den 11 September 1877, att jemväl på landsbygden, när förhållandena härför lämpa sig, fortsättningsskolan kunde få såsom aftonskola anordnas.

Gillande de skäl, som ur Första Tillfälliga Utskottets betänkande vid 1882 års riksdag här ofvan anförts, har Utskottet förts till samma slut, som af Andra Kammaren på sagde Utskotts tillstyrkan då godkändes; och hemställer Utskottet därför,

att Riksdagen i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhåller om sådan ändring af Kongl. kungörelsen den 11 September 1877 att det må stå skolråd i landtkommun fritt att i samråd med distriktets folkskoleinspektör indela den för försättningsskola stadgade undervisningstiden på sätt för hvarje fall kan anses lämpligast och mest ändamålsenligt.

Stockholm den 24 Februari 1885.

På Utskottets vägnar:

SIGFRID WIESELGREN.
